

[Jens Jensen.]

8 og 10 Kr. pr. Tønde Land, kommer de smaa Ejendomme paa 8—10 op til 12 Tdr. Land, Ejendomme, der jo ikke er større, end at de lige kan føde en Familie, helt op paa 20 Kr. og derover pr. Tønde Land. Man vil deraf forstaa, at der er en uhyre stor Forskel paa, hvad disse Ejendomme betaler i samlet Skat, og det er dog til syvende og sidst det afgørende. Og det er klart, at ved en forhøjet Udskrivning i Kommunerne, som jo vil blive en Følge af det foreliggende Lovforslags Ophøjelse til Lov, vil dette Forhold forværres, de smaa Ejendomsbesiddere vil faa et langt større Paalæg end de store. Naar man fastholder, at naar det gælder Kommuneskatten, svarer de smaa Ejendomsbesiddere forholdsvis langt større Skat end de store, er det let forstaaeligt, at en Omlægning af Skatten af den Art, som her er foreslaaet, vil virke i uheldig Retning for de mindre Ejendomsbesiddere, thi Forholdet bliver jo det, at ved Nedsættelse af Amtsskatten faar de store Ejendomsbesiddere en forholdsvis stor Nedsættelse, medens de mindre kun faar en lille Nedsættelse, og ved den højere Udskrivning af Kommuneskat vil det modsatte gøre sig gældende: her vil de store Ejendomsbesiddere faa et forholdsvis lille Tillæg, medens de mindre vil faa et stort.

Dersom man undersøger, f. Eks. hvorledes Stigningen i Skatterne for de forskellige Ejendomme er foregaaet, siden vi fik de ulyksalige Skattelove af 1903, hvorefter Skatten flyttedes fra Jorden over paa Erhverv og Omsætning, med andre Ord over paa Arbejdet, viser det sig, at medens Kommunens Budget i et vist Tidsrum er 6-doblet, er Skatten paa de største Ejendomme kun 4- og 5-doblet, men for de mindste Landejendomme er den 10—12 Gange saa høj, som den var den Gang. Man vil altsaa efter dette se, at de smaa Ejendomme er steget voldsomt i Skat, medens de store har faaet en relativ Skattenedsættelse. Men det er netop en saadan Udvikling, der vil fremmes yderligere ved det fremsatte Lovforslag. Naar de smaa Skatteydere udtaler sig om deres Skatteforhold, er det ikke Statskatten og ikke Amtsskatten, de klager over, endskønt disse Skatter kan være store nok; men det er dog ikke dem, der virker tyngende og trykkende for dem; det er først

og fremmest Kommuneskatten, og det er netop denne Skat, der efter det foreliggende Lovforslag vil blive forhøjet for disse Menne-sker. Man trøster sig nok med, at det skal lykkes at finde saa mange nye Amtsskatteydere, at Stigningen i Skat for de gamle kan undgaas, men det er nu min bestemte Opfattelse, at de, der har den Tro, vil opleve en stor Skuffelse. Resultatet vil ganske sikkert blive dette, at den Tilvækst af nye Skatteydere, her vil finde Sted, vil komme til at betyde alt for lidt. Ved Udarbejdelsen af Forslaget har man meget godt forstaaet, at Sogneraadene ude omkring i Landet kunde finde paa at ville rette ved denne uheldige Udvikling, som jeg her har antydnet, ved at ændre Ligningsforholdet mellem fast Ejendom og personlige Skatter. Men dette er blevet forhindret ved Lovforslagets § 4. Den sætter nemlig Bom for Kommunens Selvbestemmelsesret i den Henseende, idet den siger, at der foreløbig ingen Forandring maa ske til Ugunst for Skatten paa fast Ejendom. Man vil altsaa se, at Forslaget har en ganske bestemt Tendens, nemlig denne at søge at bringe Skatten bort fra Ejendommene. Desuden — og jeg synes ikke, dette er det mindst betydende — lægger Forslaget overordentlig store Byrder paa Kommunerne, og man kan vist godt være enige om, at de har tilstrækkeligt af den Slags i Forvejen. Og de er jo blevet yderligere betænkt ved Gennemførelsen af de Nedsæringslove, som blev vedtaget i sidste Samling. Det ser efter Forslaget ud til, at Amterne faar Ret til at udskrive indtil Halvdelen af Amtsrepartitionsfondens Udgifter paa Kommunerne, ganske vist efter visse Regler. Overvejelserne angaaende disse Bestemmelser er der gjort Rede for i Bemærkningerne, og det er jo ret kuriøst, at der endog saa har været tænkt paa Sygedage som Fordelingsgrundlag. Det vilde naturligvis ikke have virket heldigt, hvis der havde fundet en Fordeling Sted paa dette Grundlag, men man kunde jo rigtignok have sagt, at Forslaget saa i hvert Fald havde været originalt. Det foreslaas, at en Trediedel af dette Beløb fordeles efter Folketal, en Trediedel efter Indkomstansættelsen til Staten og en Trediedel efter frit Skøn. Men det er vist meget tvivlsomt, selv med den Bevægelighed, som dette giver, om Beløbet kan fordeles nogenlunde retfærdigt mellem Kom-